
PAMFLET
407a

Verhandelinghe van Unie / Eeuwich Verbondt ende Eendracht/

Tusschen die Landen, Provintien, Steden eñ Leden van dien hier naer benoemt, Binnen der stadt Vtrecht ghesloten, eñ ghepubliceert vã den Stadt-huyse den xxix[en]. Ianuarij,

ANNO M. D. LXXIX.

TOT DELF,

By Aelbrecht Hendricxsz. Drucker Ordinaris der Staeten s'Landts van Hollandt.

ALsoomen bevindt dat zedert die Pacificatie tot Gendt ghemaeckt / by de welcke ghenoech alle die Provincien van dese Nederlandē hem verbonden hebben malcanderen met lijff eñ goet by te staen / om die Spangiaerden ende andere buyt-heemsche Natien/met haren aenhanck / wt dese Landē te verdrijuen / deselue Spangiaerden met Don Johā d'Au-strice / eñ andere haerluyder Hooffden eñ Capiteynen alle middelen ghesocht hebben/eñ noch daghelicx soecken/ om die voorsz Provintien/soo int gheheel als int deel / te bren-ghen onder haer subiectie / tyrannische regeringhe eñ sla-vernye: Eñ die selue Provincien soo met wapenē als prac-tijcke vanden anderen te scheyden / dismembreren / eñ die Unie byde voorsz Pacificatie gemaect/ te niet te doen eñ te subuerteren tot wterlijcke ruyne ende bederffenisse vande voorsz Landen eñ Provincien / ghelijckmen metter daedt bevindt dat sluyden int voorsz voornemen volherdende noch onlancx eenige steden eñ quartieren met brieuē ghe-sollicitert/ eenige/ namentlick vandē landen van Geldre/ met wapenen aenghegrepen ende ouervallen hebben.

SOO ist dat die vanden Furstendomme vā Geldre eñ Graeffschappe Zutphen / die vanden Graeffschappen eñ Landē van Hollandt/Zeelādt/Utrecht eñ Vriessche Om-melanden/tusschen die Eems eñ Lauwers / gheraetsaem ghevonden hebben sich naerder eñ particulierlicker met-ten anderen te verbinden eñ vereenigen/niet om hem van-de voorsz generale Unie byde Pacificatie tot Gendt ghe-maeckt te scheyden / maer om die selue noch meer te sterc-ken/eñ hemseluen te versiē tegens alle inconvenientē daer-inne sy soudē mogen vallen deur eenige practijcke/ aensla-ghen ofte ghewelt van haren vyanden/om te weten hoe eñ in wat manieren die voorsz Provincien hem in sulckē ge-valle sullen hebben te draghen / eñ jeghens tghewelt van hun vyanden connen beschermē: Eñ om vorder separatie vandē voorsz Provincien eñ particulier Leden van diē te schouwē / blijuende anders die voorsz generale Unie ende Pacificatie van Gendt in weerden / Sijn dien volghende by de Ghedeputeerdē vande voorsz Provincien volcome-

 licken

licken byden haren respectiue hier toe geauctoriseert/ghearresteert/eñ ghesloten die Poincten eñ Articulen hier na volgende / sonder in allen ghevalle hem by desen te willen ontrecken van ofte wt den heyligen Roomschen Rijcke.

I.

Ende eerst/ Dat die voorsz Provincien sich metten anderen verbinden/confedereren eñ vereenighen sullen/ ghelijck sy hem verbinden/ confedereren eñ vereenighen midts desen ten eewigen daghe byden anderen te blijuen/ in alle forme eñ manieren als oft syluyden maer een Provincie waren/ sonder dat deselue hem teeniger tijde vanden anderen sullē scheyden/laten scheyden oft separerē by Testamēte/codicille/donatie/cessie/ wisselinge/ verkoopinghe/tractaten van Pays / van huwelick / noch om gheen anderē oorsaken hoe dattet ghebeuren soude moghen/ onvermindert nochtans een yegelijcke Provincie eñ die particulier Steden/Leden eñ Inghesetenē van dien haerluyder speciale eñ particuliere Priuilegiē/Vryheydē/Exemptien/Rechtē/ Statuytē/ loffelijcke eñ welhergebrachte Costuymen/Vsantien eñ allen anderen haerluyder Gerechticheyden/waer inne syluydē den anderē niet alleen gheen prejuditie/hinder ofte letsel doen sullen/ mer sullen den anderen daer jnne met alle behoorlijcke eñ moghelijcke middelen / jae met lijff eñ goet (ist noodt) helpen handthoudē/ stijuen eñ stercken/beschudden eñ oock beschermen jegens allen eñ een ygelijcke/wie eñ hoedanich die soude moghen wesen / die hem daerjnne eenich datelick jmbreke souden willen doen : Welverstaende dat die questie die eenige vañ voorsz Provincien/ Ledē ofte Steden vā dese Vnie wesende/mettē anderen hebbē ofte naemaels souden mogen crijghen / noopende haerluyder particulier eñ speciale Priuilegien/Vrijheyden/Exemptien/Rechten/ Statuyten/ loffelijcke eñ welherghebrachte Costuymen/ Vsantien eñ andere haerluyder Gherechticheyden/dat deselue by ordinaris Justicie/ arbiters / of minnelick accoort beslicht sullen worden/ sonder dat d'andere Landē oft Provincien/ Steden ofte Leden van dien (soo langhe sich beyde partyen tRecht submitteren) hem des sullen hebbē te bemoeyen / ten ware hem ghelief de te jntercederen tot accoordt.

Item

II.

Item dat die voorsz Provincien in conformiteyt eñ tot volstreckinge vande voorsz Eenicheyt eñ Verbandt / ghehouden sullen wesen malcanderē met lijff/goet eñ bloet by te staen / jeghens alle fortsen eñ ghewelden die hē yemant souden mogen aendoen wt eñ onder tdexel vanden naem vande Co. Maiesteyt/ofte van synen tweghen/ het waere ter cause vant Tracteat van Peys tot Gendt ghemaect/ van dat sy de wapenen jeghens Don Johan d'Austriche aengenomen / den Eertz-Hertoge Mathias tot Gouverneur ontfanghen hebben/met alle tghene datter aencleeft/ van dependeert oft wt gevolcht is/ ofte wt volgen sal moghen/al waert oock onder coleur alleene vande Catholijcke Roomsche Religie met waepenen te willen restablisseren/restaureren/ oft invoeren / ofte oock van eenige nyeuwicheydē ofte alteratien die binnen eenighe vande voorsz Provincien/Steden ofte Leden van dien zedert den Jare M. D. Lviij. ghebeurt zijn/ ofte oock ter cause van deser jegenwoordighe Unie eñ confederatie / ofte anderen diergelijcke oorsaken / eñ dit so wel ingheval men die voorsz fortsen ende ghewelden souden willen gebruycken op een vande voorsz Provincien/Statē/ Steden ofte Leden van dien alleen/als op allen int generael.

III.

Dat die voorsz Provincien oock gehouden sullen wesen in ghelijcke maniere malcanderen te assisteren eñ helpen defenderē jeghens alle Wtheemsche eñ Inheemsche Heeren/ Fursten ofte Princen/Landen/ Provincien/ Steden ofte Leden van dien / die hem int generael ofte particulier eenige fortsen/ghewelden oft ongelijck soudē willen aendoen ofte Oorloghe maken: Behelteljick dat die assistentie bijde generaliteyt van dese Unie ghedecerneert sal worden met kennisse eñ nae ghelegentheyt vander sake.

IIII.

Item eñ omme die voorsz Provincien/ Steden eñ Leden vandien beter jeghens alle macht te moghen verseckeren/dat die Frontierstedē/eñ oock andere daermē des van noode vinden sal/ tzy van wat Provincien die zijn/by advijs eñ ter Ordonantien vā dese ghevnieerde Provincien

 sullen

sullen vast ghemaect eñ ghesterckt worden tot costen van=
de Steden eñ Provincien daerjnne die ghelegẽ zijn/ mits
hebbende daer toe assistentie vande generaliteyt voor deen
helft: Behelteliek dat soo verre byde voorsz Provincien
raetsaẽ bevonden wort eenige nyeuwe forten ofte sterckten
in eenighe vande voorsz Provincien te leggen/ ofte die nu
legghen te veranderen ofte aff te werpẽ/dat die costen daer
toe van noode / by alle die voorsz Provincien int generael
ghedraghen sullen worden.

V.

Eñ omme te versien tot die costẽ diemẽ van noode heb=
ben sal/ (jngevalle als bouen) tot defentie vañ voorsz Pro=
vincien/is ouercomẽ dat in alle de voorsz gevnieerde Pro=
vincien eenpaerlick/ eñ op eenen voet/tot gemeen defentie
der seluer Provincien opgestelt/geheuen/ eñ openbaerlick
den meest daer voor biedende/ van drye maenden tot drye
maendẽ/ofte eenighe andere bequame tijde/ verpacht ofte
gecollecteert sullẽ wordẽ/ alomme binnẽ die voorsz gevni=
eerde Provincien/Steden eñ Leden van dien/ sekere Jm=
posten: op alderhande Wijnen / binnen eñ buytẽ gebrou=
wen Bierẽ/op tghemael vã tKoorn eñ Greyn/op tZout /
goudẽ/zilverẽ/zijden eñ wolle Lakenẽ/op de Hoornbeesten
eñ bezaeyde Landẽ/ op de beestẽ die geslacht wordẽ/ Peer=
den/Ossen die vercoft ofte verpãgelt worden/op de goeden
ter Wage comende / eñ alsulcke andere alsmen naemaels
by gemeen advijs eñ consent goet vindẽ sal/eñ dat achter=
volgeñ dOrdonantie diemẽ daer op cõcipieren eñ maken
sal: Datmẽ oock hier toe emploeyeren sal djncomẽ vande
Demeynen vañ Co. Ma^t. die lasten daer op staende aff=
ghetoghen.

VI.

Welcke middelen by gemeen advijse verhoocht eñ ver=
leecht sullẽ worden/ nae dat die noot eñ ghelegentheyt vã=
der sake vereysschen sal / eñ alleenlick verstrect tot die ghe=
meene defentie/ eñ tot tghene die generaliteyt gehoudẽ sal
wesen te draghen/sonder dat deselue middelen tot eenighe
andere saken sullen moghen worden bekeert.

VII.

Dat die voorsz Frontiersteden/ eñ oock andere/ als die
noot vereysschẽ sal/ tallen tijden gehouden sullen wesen te
ontfan=

ontfanghen alsulcke garnisoenen als de selve ghevnieerde Provincien goet vinden/ eñ hemluyden by advijs vanden Gouverneur vande Provincie daer tgarnisoen geleyt sal worden ordonneren sullen/ sonder dat sy des sullen mogen weygeren: Welverstaeñ dat die voorsz garnisoenen by de voorsz ghevnieerde Provincien betaelt sullen worden van haerluyder soldye/ eñ dat die Capiteynẽ eñ Soldaten/ boven den generalen Eedt particulierlick die stadt ofte stede eñ Prouincie daerinne die geleyt sullen worden/ Eedt doen sullen/ eñ dat tselue te diẽ eynde in haerluyder artikelbrieff ghestelt sal worden / datmen oock alsulcke ordre stellen eñ discipline onder den Soldatẽ houden sal/ dat die Borgers eñ Inwoonders vande steden eñ platte landẽ/ so wel gheestelick als weerlick/ daer by bouẽ die redenẽ niet beswaert worden/ noch eenighe ouerlast lijden sullen/ eñ en sullen de voorsz garnisoenen van geenen Excijs oft Impostẽ meerder exempt wesen als die Borgers eñ Inwoonders vande plaetse daer die geleyt sullen worden/ nuts dat oock dẽ selven Borghers eñ Inwoonders by de generaliteyt logijsgelt verstrect sal worden/ ghelijck tot noch toe in Hollandt ghebruyckt is.

VIIII.

Eñ ten eynde men tallen tijden sal moghen geassisteert wesen vañ Inwoonders vañ Landen/ sullẽ d'Ingesetenen van elcke van dese ghevnieerde Provincien/ steden eñ platte landen/ binnen den tijdt van een maendt/ naer date van desen ten lancxsten/ gemonstert eñ opgeschreuen wordẽ/ te weten die gheene die zyn tusschen xviij. eñ lx. Jaeren/ om die hooffden eñ tghetal van dien gheweten zijnde/ daer na ter eerster tsamencoumste van dese Bontghenooten / vorder gheordonneert te wordẽ als tot die meeste beschermin-ghe ende verseeckertheydt van dese ghevnieerde Landen bevonden sal worden te dienen.

IX.

Item en salmen gheen accoordt van bestant oft Peys maecken/ noch Oorloge aenveerden/ noch eenige Impostẽ ofte contributie instellen/ die generaliteyt van desen verbãde aengaende/ dan met ghemeen advijs eñ consent vande voorsz Provincien/ maer in andere saken thelevt van deser

confedera-

6

confederatie eñ tghene daer van dependeert eñ wt volgen sal aengaende/ salmen hem reguleren na tghene gheadviseert eñ ghesloten sal worden byde meeste stemmen vande Provincien in desen verbonde begrepen/ die ghecolligeert sullen worden sulcx alsmen tot noch toe inde generaliteyt vande Staten heeft ghebruyckt/ eñ dit by provisie tot dat anders sal worden gheordonneert by ghemeen advijs van dese Bondtghenooten: behelteIyck dat oft gebeurden dat die Provincien in saken van bestant/peys/oorloge oft contributie niet accorderen en conden/sal tgheschil gerefereert eñ gesubmitteert worden by provisie aende Heerē Stadthouders vande voorsz ghevnieerde Provintien nv ter tijde wesende/die het voorsz geschil tusschen partijen sullē vergheIijcken ofte daer van wtspreken/ sulcx als syluyden bevinden sullen inder billicheyt te behooren. Welverstaende/ indien de selue Heeren Stadthouders daer inne niet en soude connen verdragen/ sullen tot hemluyden nemen ende verkiesen alsulcke onparthydighe assesseurs eñ adjoncten/als hemluyden goetdincken sal/ eñ sullen partijen gehouden wesen naer te comen tgheene byde voorsz Heeren Stadthouders / in manieren als bouen wtghesproocken sal wesen.

X.

Dat gheen van dese voorsz Provincien/ Stedē ofte Leden van dien eenighe confederatien ofte verbondē met eenighe naerbuer Heeren ofte Landen sullen mogen maken sonder consent van dese ghevnieerde Provincien ende Bondtghenoten.

XI.

Des es ouercomen/dat so verre eenige naebuer Furstē/ Heeren/Landen ofte Steden sich met dese voorsz Provincien begheerden te vnieren / eñ hun in dese confederatie te begeuen/dat sy daer toe by ghemeen advijs eñ consent vā dese Provincien ontfangen sullen moghen worden.

XII.

Dat de voorsz Provincien gehoudē sullen zijn sich metten anderen te conformeeren int stuck vander Munte / te weten inden cours vanden' ghelde / naer wtwijsen sulcke Ordonnantien alsmen daer op metten eersten maken sal/

de welcke deen sonder dander niet en sal moghen veranderen.

XIII.

Eñ soo veel tpoinct vande Religie aengaet sullen hem die van Hollandt eñ Zeelandt draghen na hierlieder goetduncken/eñ dandere Provinciẽ van deser Unie/ sullẽ hem moghen reguleren nae inhout vande Religions vrede bygde Eertz-Hertoghe Matthias/ Gouverneur eñ Capiteyn generael van dese Landen met die van zijnẽ Rade by advijs vande generale Statẽ alreede geconcipieert ofte daer inne generalyck ofte particulierlyck alsulcke ordre stellen als sy tot rust eñ welvaert vañ Provincien / Steden ende particulier Leden van dien/eñ conservatie van een yeghelyck Geestelyck eñ weerlyck sijn goet eñ gherechtigheydt dienelick vinden sullen/ sonder dat hem hier inne by eenighe andere Provincien eenich hinder ofte belet gedaen sal moghen worden/mits dat een yder particulier in zijn Religie vry sal moghen blijven/eñ dat men niemãt ter cause vañ Religie sal moghen achterhalẽ ofte ondersoeckẽ/ volghende de voorsz Pacificatie tot Gendt ghemaeckt.

XIIII.

Item salmen alle Conventualen/ eñ die vande Geestelyckheyt volgende de Pacificatie/laten volgen hun goedẽ die sy in eenighe van dese gheunieerde Provincien reciproquelijck hebben legghende/mits dat in diẽ eenige Geestelycke persoonen wtẽ Provincien die ghedurereñ dOorloge tusschen die Landen van Hollandt ende Zeelandt/tegens die Spaengaerden / stonden onder tghebiet vande selve Spaengaerden/hem begheven hadden wt heure Cloosteren ofte Collegien / onder tghebiet van die van Hollandt ofte Zeelandt / datmen die by hun Conventen ofte Collegien/sal doen versien van behoorlijcke alimentatie eñ onderhout hun leven ghedurende/als oock ghedaen sal worden die gene die wt Hollant eñ Zeelant in eenige vanden anderen Provincien van dese Unie vertoghen ende hem onthoudende zijn.

XV.

Datmede den genen die in eenige Cloosteren ofte geestelycke Collegien/van dese gheunieerde Landen zijn ofte

 gheweest

gheweest hebben/ende die selve wt sake vande Religie ofte andere redelycke oorsaken begeeren te verlaten ofte verlaten hebben / wt den jncompst van haren Conventen ofte Collegien/haer leuen langh gheduerende behoorlycke alimentatie sal worden verstrect/ naer gelegentheyt vañ goeden: Welverstaende dat die naer date vā desen/ hem in eenighe Cloosteren sullen begeuen/eñ de selue wederom verlaten/egheen alimentatie verstrect sal worden / maer sullē tot haren behoeue na hun moghen nemen tgheene sy daer inne ghebrocht hebben: Dat oock die gheene die teghenwoordelycke inde Conventen ofte Collegien zijn ofte naemaels commen sullen/ vrijheyt eñ liberteyt vā Religie eñ oock van Cleederen eñ Habijt hebben sullen. Beheltelyck dat sylupden den Oversten vanden Conventen in allē anderen saken onderdanich sullen zijn.

XVJ.

Eñ oft ghebuerden (dat God verhoeden moet) dat tusschen die voorsz Provincien eenich onuerstandt/twist ofte tweedracht gheviele daerjnne sylupden den anderen niet en conden verstaen/dat tselue soo verre het eenige vañ Provincien int particulier aengaet/ter neder ghelept ende beslicht sal worden by den anderen Provincien/ of dē geenen die sy daer toe deputeren sullen. Eñ soo verre de sake allen den Provincien int generael aenghaet/ by de Heeren Stadt-houders vande Provincien in manieren bouen int neghenste Articule verhaelt / de welcke ghehouden sullen zijn parthijen recht te doen/ofte te vergelycken binnen een Maent (ofte corter/ soo verre de noot vander sake sulcx wt eyscht) naer interpellatie ofte versoeck by deen ofte dandere parthije daer toe ghedaen) eñ wes byden voorsz anderen Provincien ofte haerlupder Ghedeputeerdē ofte die voorschreuen Heeren Stadt-houders alsoo wt-ghesproocken wordt/sal naergheghaen ende achtervolcht worden / sonder dat daer van wijder beroep ofte andere provisie van rechten / tsy van appel / relieff / revisie / nulliteyt ofte eenighe andere quereelen hoedanich die souden moghen wesen versocht ofte ghebruyckt sullen moghen worden.

Dat

XVII.

Dat die voorsz Provincien / Steden ende Leden van dien hem wachten sullen van wtheemsche Fursten / Heeren Landen ofte Steden eenighe occasie te gheuen van oorloghen / ende sulcks omme alle alsulcke occasien te vermijden / sullen die voorsz Provincien / Steden ende Leden van dien ghehouden wesen / soo wel den Wtheemsche als Inghesetenen vande voorsz Provincien te administreren goet recht ende justicie : Ende so verre yemandt van hem daer van in ghebreecken blijft / sullen die anderen Bondtghenooten die handt holden by alle behoorlijcke weghen ende middelen dat sulcks ghedaen sal worden / ende dat alle abuysen / daer door sulcx belet ende die Justicie deur verachtert soude moghen worden / ghecorrigeert ende ghereformeert sullen worden / als naer rechten ende vermogens een yeder zijn Privilegien / Loffelycke ende wel heerghebrachte costuymen.

XVIII.

Item en sal deene van ghevneerde Provincien / steden ofte Leden van dien tot laste ende prejudicie van dandere / ende sonder ghemeen consent gheen impositen Convoygelden / noch andere diergheliјcke lasten moghen opstellen / noch eenighe van dese Bondtghenooten hoogher mogen beswaren / dan hun eyghen inghesetenen.

XIX.

Item omme jegens alle opcommeñ saken eñ swaricheden te versien / sullen de Bontgenooten ghehoudẽ wesen op de beschrijvinge vañ geenen die daer toe gheaucthoriseert zullen zijn binnen Vtrecht te comparerẽ tot sulckẽ dagen als hem aengeschreuẽ zal wesen / omme op de voorsz saken eñ swaricheden / diemen inde brieuen van beschrijvinghe sal exprimerẽ / so verre des mogelick es / eñ die sake niet secreet en dient ghehouden te wesen / by gemeen advijs ende consent / ofte byde meeste stemmen / in manieren voorsz gedelibereert eñ geresolueert te worden / al waert oock eenige niet en compareerden / in welcken gevalle sullẽ dandere / die verschijnen sullen euen wel moghen procederẽ tot sluytinge van tgene sy bevinden sullen tot het ghemeen beste van dese gevnieerde Landẽ eñ Provincien te dienen / eñ sal tgene alsoo

10

ne alsoo ghesloten es onderhouden wordē oock by de geenen die niet gecompareert sullen wesen/ten ware de saken zeer wichtich waren/eñ eenich vertreck mochten lijden/in welcken ghevalle men den geenen die niet ghecompareert en zullen zijn/andermael beschrijuē sal omme te compareren op zekere anderē daghe opt verbeuren van haerlieder stēme voor die reyse/eñ wes alsdan by de genen die present zijn gesloten wort/ zal bundich zijn eñ van weerdē gehouden worden/niet jegenstaeñ dabsentie van eenige vā dandere Provincien/beheltelyck dat die niet gelegen en zal zijn te compareren haerlieder opinie schriftelick over sullen moghen seynden / omme daer op int collecteren vander stemmen sulcken regardt ghenomen te worden/ alst behoordt.

XX.

Item ten eynde voorsz sullen allen eñ een yeder vande voorsz Bontghenooten ghehoudē zijn alle saken die hem opcomen eñ voorvallen sullen/eñ daer aen sy hem sullē laten dyncken tgemeen wel ofte qualyckvaren van dese gevnieerde Landen eñ Bondtghenootē gheleghē te zijn den genen die tot beschrijuinge geaucthoriseert sullē zijn ouer te schrijuē/omme byden selven daer op dandere Provincien beschreuen te worden/in manieren voorsz.

XXI.

Eñ so verre eenighe donckerheyt ofte twijffelachticheyt in desen bevonden worden/daer wt eenige questie ofte dispute mochte verrijsen/sal dinterpretatie van dien staē / int segghen van dese Bondtghenootē/ die daer op by gemeen advijs ende consent ordonneren sullen/sulcks sy bevinden sullen te behooren. Ende so verre syluyden daer inne niet en conden accorderen / sullen haer recours nemen tot die Heeren Stadthouders vanden Provincien / inder forme bouen verhaelt.

XXII.

Insghelijcx/so verre bevonden wordē van noode te zijn dArticulen van dese Vnie/Confederatie ofte Verbont/ in eenige poincten ofte Articulen te vermeerderen ofte verāderen/ sal tselve oock ghedaen worden by gemeē advijs eñ consent vañ voorsz Bontghenooten/ eñ anders niet.

Alle

XXIII.

Alle welcke Poincten eñ Articulen / ende een yder van dien / bysonder die voorsz gheunieerde Provincien belooft hebben / eñ beloouen midts desen nae te gaen eñ te achtervolgen / doen naegaen eñ achtervolgen / sonder daer jegens te doen / doen doen / noch ghedogẽ gedaen te worden / directelick oft indirectelick / in eeniger wijs ofte manieren: Eñ soo verre yet wes by yemande ter contrarie ghedaen ofte geattenteert worden / tselue verclaren sylupden van nu alsdan nul / egheen eñ van onweerden / daer onder sy verbinden haerluyder eñ alle d'Inghesetenen van haerluyder respectiue Provincien / Steden eñ Leden van diẽ / persoonen eñ goederen / omme deselue ingheualle van contraventie voor t'onderhoudt van dese met tgheene daer van dependeert / ghearresteert / ghehouden / eñ becommert te moghen wordẽ t'allen plaetsen / eñ by allen Heeren / Rechteren ende Gherechten / daermen die sal konnen ofte moghen becommen: Eñ verthijen te dien eynde van allen exceptien / gratien / privilegien / relevamenten / ende generalick van allen anderen beneficien van Rechten / die hemluyden eenichsins ter contrarie van desen souden moghen dienen / ende bysonder dẽ Rechten / seggẽde / generale renunciatie gheen plaets te hebben / daer en zy eerst speciael voor ghegaen.

XXIIII.

Ende tot meerder vasticheyt / sullen die Heeren Stadthouders vande voorsz Provincien / die nu sijn oft namaels commen sullẽ / mitsgaders alle die Magistraten eñ Hooft-Officiers van yeghelick Provincie / Stadt ofte Leden van dien / dese Unie eñ Confederatie / ende een yder Artikel van dien int bysonder / by Eede moeten beloouẽ naer te sullen gaen eñ onderhouden / doen na gaen ende onderhouden.

XXV.

Insghelijcx sullen deselue by Eede moeten beloouen te onderhouden alle Schutterijen / Broederschappen ende Collegien / die in eenighe Steden ofte Vlecken van dese Unie zijn.

XXVI.

Ende sullen hier van ghemaect worden Brieuen in behoorlijcke forme / die by de Heeren Stadthouders ende die

12

voornoemste Leden ende Steden vande Provincien daer toe specialick byde andere ghequireert en versocht zijnde / bezegelt en by haerluyde: respectiue Secretarisen ondertepckent sullen worden.

Dese voorsz Poincten ende Articulen zijn byde Ghedeputeerden vandẽ Landtschappẽ van Geldre en Graefschappe Zutphen onderschreuẽ/ ende namentlick by mijn Heere Graeff Johan van Nassauw Stadthouder vande selue Landen voor hem seluen/ ende met dandere Gecommitteerden wten naem vande ghemeẽ Ridderschap vande voorsz Furstendomme van Geldre ende Graefschappe Zutphen / mitsgaders byde Ghedeputeerden van Hollandt/ Zeelandt/ Vtrecht ende Ommelanden voorsz binnen Vtrecht vergadert / ende gheauctoriseert als bouen / wterlick ghearresteert en ghesloten: Des hebben die voorghenoemde Ghedeputeerden vanden Lande van Geldre ende Graefschappe Zutphẽ / omme voorder verclaringhe vande Baenreheeren / groote ende cleyne Steden vanden voorsz Furstendomme ende Graefschappe te doen / dach ghenomen tot den negenden Februarij toecomende / ende dat binnen die stadt Vtrecht aen die Ghecommitteerden vande Staten aldaer. Aldus ghedaen tVtrecht op den 23. Januarij/ Anno 1579. onder die handen van mijn ghenadighe Heere die Stadthouder voorsz / en den voorsz Ghedeputeerden ter meerder verseeckerheyt hier onder ghestelt / Ende was Ondertepckent / Johan Graeff zu Nassauw/Catzenelleboge/etc. Van weghen die Ridderschappe des Furstendoms Gelre ende Graefschap Zutphen/Alexander vã Tèllicht/Gielis Pieck/ Joachim van Lier/ Alexander Bentinck: Van weghen die van Hollandt/ G.Poelgeest/ P.Buys/ Reynier Cant: Van weghen die Staten van Zeelandt / Willem Roelsius / Niclaes Blancx/ Pieter de Rijcke/ Casper van Vosbergen: Van weghen die Staten van Vtrecht/ Ausonius vã Galama de mandato Capituli/ Schore / Jacobus Verhaer Vicedecanus S.Petri de mandato Capituli/ Adriaẽ van Zuylen/Lambertus vander Burch / iubente Capitulo / F. de wten Eng/ Reynhart vã Azwijne/ Bartholomeus

vanden

vanden Wael/ Niclaes van Zuylen/ A. D. Leyden/ Lubbert van Cleeff: Van weghen die Statē der Ommelanden/ Egbert Clandt/ E. Jarges.

Ghecollationeert teghens die Originele beteyckende Vnie, es dese Copie bevonden daer mede te accorderen, By my

Lamzvveett.

Ampliatie vant xv. Articule.

Alsoo hier voorenint xv. Articule versiē es tot alimentatie eñ onderhoudt vande Gheestelijcke persoonen/ die gheweest zijn in eenighe Conventen ofte Collegien/ ende hem daer wt ter cause vande Religie ofte andere redelijcke oorsaecke begheuen hebben/ ofte naemaels begheuen sullen/ ende dat seer te beduchten es/ dat ter oorsake van dien eenighe processen souden mogen verrijsen/ ghelijck sy verstaen dat alreede verresen zijn/ wt saecke dat alsulcke Persoonen sullen willen pretenderen gherechticht te zijn inde successie vande goeden van hun Ouders/ Broederen/ Susters eñ anderen vrienden ofte maghē/ metter doot achterghelaten/ ofte noch achter te laten/ eñ oock die ghene die sylieden in hun leuen/ by tijtel van ghifte/ transporte/ ofte eenighe andere souden moghen ouergehdragen/ ghealieneert/ ofte oock naer hun doot verseeckert hebbē: Soo ist dat die voorsz Bondtghenooten/ om die selue processen eñ die swaricheyden die daer wt souden moghen opstaen/ te verhoeden/ goet gevonden hebben alle die processen die ter cause voorsz alreede gheinstitueert zijn/ ende noch naemaels gheinstitueert sullen moghen worden te suspenderen/ in state ende surceantie te houden/ ter tijdt toe anders bydē voorsz Bondtghenooten ende andere die hen in dese eenicheyt ende verbande sullen moghen begheuen generalick daer op (oock by auctoriteyt vā dOverheyt ist noot)

gheor-

gheordonneert ende verclaringhe ghedaen sal zijn. Aldus ghedaen byde voorsz Ghedeputeerden opten eersten Februarij 1579. ende was gheteeckent Lamzvveert.

Op huyden den 4. Februarij 1579. zijn inde vergaderinghe vande voorsz Ghedeputeerden binnen Vtrecht versaempt ghecompareert die Ghedeputeerden van Gendt ondersz / ende hebben verclaert dat sluyden ghevisiteert hebbende die Poincten en̄ Articulen vande voorsz Vnie / ende tghene in crachte van dien vorder ghebesoingneert is gheweest/ tselue goet vonden/ en̄ hebben deselue allulcx in crachte van haerluyder brieuen van credentie / speciale procuratie en̄ instructie gedateert den 27. Januarij 1579. gheadvoyeert / gheapprobeert ende gheratificeert: beloovende als d'andere Bondtghenooten deselue ende yder Poinct van dien bysonder t'onderhouden / naer te gaen ende te achtervolghen: Des toorconde hebben die voorghenoemde Ghedeputeerden van Gendt haerlieder handen hier onder ghestelt ten daghe / maendt ende Jare als bouen/ en̄ was onderteyckent van wegen die van Gendt/ Adolf de Grutere / Lievin Tapart / Christoffel de le Becque / Lucas Mapart.

